19.1.2023

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Lausuntopyynnön diaarinumero: HE 320/2022 vp

HE 320/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi. Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) kiittää mahdollisuudesta lausua asiaan ja kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Veron luonne

EU-asetuksessa 2022/1854 todetaan, että ”Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön asianmukaiset menettelyt ylijäämätulojen perimiseksi tuottajilta”. EU-asetuksen mukainen tulokatto koskee vain tuotantomuotoja, joiden rajakustannus on alhainen, ja vain tilanteita, joissa sähkön hinta on poikkeuksellisen korkea. Tästä syystä asetuksen vaikutukset kohdistuvat nimenomaan ylisuuriin tuottoihin. Lisäksi asetuksen mukainen malli koskee vain talvikautta, jolloin hintojen ennakoidaan olevan keskimäärin korkeimmalla tasollaan. Sen sijaan hallituksen esityksessä kuvattu väliaikainen voittovero ei kohdistu yhtä tehokkaasti ylisuuriin tuottoihin. Esityksen mukainen vero ei kohdistu yrityksiin tavalla, joka heijastaisi näiden tekemien ylisuurien tuottojen suuruutta. Esitetyssä mallissa voittoihin kohdistuva veroprosentti olisi lähtökohtaisesti yhtä suuri riippumatta siitä, ovatko yrityksen voitot kohtuullisia, vai edustavatko ne huomattavia ylivoittoja.

Vaikutukset yritysten investointeihin

Esityksessä arvioidaan, ettei verolla ole merkittävää vaikutusta sähkötuotannon investointeihin. KKV kuitenkin näkee mahdollisena, että veron luonteen takia sillä voi olla investointeja vähentävä vaikutus, jos markkinat näkevät verojärjestelyn uusiutumisen mahdollisena.

KKV kiinnittää huomiota mahdollisuuteen, jossa voittoveroa vastaavaa toimenpidettä tarvitaan myös nyt ehdotetun kauden jälkeen. Investointikannustimiin liittyvän ongelman vuoksi voittovero ei sovellu toistuvaksi ratkaisuksi energiakriisin rahoittamiseen. Tästä syystä KKV kehottaa ottamaan kyseisen mahdollisuuden huomioon tulevassa energiapoliittisessa suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Kirsi Leivo
pääjohtaja

Jan Jääskeläinen
vanhempi ekonomisti

Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Postiosoite PL 5, 00531 Helsinki • **Puhelin** 029 505 3000 (pvm/mpm)
Y-tunnus 2502067-3 • **Sähköposti** kirjaamo@kkv.fi • **kkv.fi**

ALLEKIRJOITETTU
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ